

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 17. december 2019
Kontor: Økonomikontoret
Sagsbeh: Jakob Buchholt Kristen-
sen
Sagsnr.: 2019-0030-3144
Dok.: 1308919

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 364 (Alm. del), som Folketin-
gets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 20. november 2019.
Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Lena Dyhr Toft Christensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 364 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere på artiklen: "Retssager mod flyselskaber overbelaster byretten i Kolding", JyskeVestkysten den 20. november 2019 og angive, om han ser behov for at tilføje ekstra ressourcer til de 3-4 retskreds, der har fået ekstraordinært mange flysager, som belaster sagsbehandlingstiden hos retterne?”

Svar:

Jeg har stor forståelse for, at der er travlt ved domstolene, og det er helt afgørende, at domstolene har de fornødne ressourcer til at udføre den essentielle rolle, de udgør i vores retssamfund.

Presset på domstolene afspejler det pres, som er på hele straffesagskæden. Det er klart, at når der kommer flere sager igennem politiet og anklagemyndigheden, så bliver der flere sager for domstolene. Regeringen er derfor meget opmærksom på at tiltag i den første del af straffesagskæden vil kunne have konsekvenser for domstolene.

Domstolenes økonomiske rammer fastsættes løbende ved administrative flerårsaftaler. Den nuværende flerårsaftale løber frem til udgangen af 2022. Det er Domstolsstyrelsen, der har det overordnede bevillingsmæssige ansvar for domstolene og som i udgangspunktet disponerer de samlede bevillinger til retterne. Regeringen fastsætter således ikke bevilling til de enkelte retter.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet desuden indhentet en udtalelse fra Domstolsstyrelsen, der har oplyst følgende:

”Domstolsstyrelsen har ikke data om antallet af sager ved de enkelte retter, der vedrører retstvister mellem flypassagerer og flyselskaber (herefter flysager), da der ikke sker en særskilt registrering i sagsbehandlingssystemet (Civilsystemet) af disse sager. Domstolsstyrelsen har kun data om den seneste udvikling i antallet af civile småsager ved retterne, som er den sagstype som flysager typisk kategoriseres under i Civilsystemet.

Domstolsstyrelsen har derfor indhentet bidrag og tal fra de retter, som behandler flysager, samt Procesbevillingsnævnet.

Københavns Byret, Retten i Aalborg, Retten i Kolding og Retten i Randers har oplyst nedenstående om antallet af modtagne og afsluttede sager for perioden 2018-2019.

Tabel 1. Antal modtagne og afsluttede flysager

	2018		2019	
	Modtagne	Afsluttede	Modtagne	Afsluttede
Københavns Byret	-	-	4435 ¹	3028 ¹
Retten i Aalborg	418	-	550 ²	501 ²
Retten i Kolding	1062	189	1984 ³	1354 ³
Retten i Randers	70	56	102 ⁴	67 ⁴

¹ Antal sager 1. halvår 2019.

² Antal sager indtil 27. november 2019.

³ Antal sager indtil 26. november 2019.

⁴ Antal sager indtil 27. november 2019.

Københavns Byret har ikke kunnet oplyse antallet af flysager i 2018, da disse ikke er udspecificeret for dette år. Ligeledes har Retten i Aalborg på grund af en fejl i Civilsystemet ikke kunnet give et kvalificeret bud på antallet af afsluttede sager i 2018.

På grund af omlægningen fra domstolenes tidligere sagsbehandlingssystem til det nuværende (Civilsystemet) i 2017/2018 er flere retter ikke i besiddelse af sagsantal for tiden før 2018. En optælling af sagsantal fra tiden før 2018 vil derfor bero på en ressource tung manual optælling, som det ikke har været muligt at gennemføre indenfor fristen.

Retten i Esbjerg, Retten i Sønderborg, Retten i Odense, Retten i Svendborg og Retten på Bornholm har oplyst, at de alene har haft få sager om året, hvor sagsbehandlingen hovedsageligt har fulgt samme sagsbehandlingsmåde og -tid som for øvrige småsager.

Andre byretter, uden offentlig lufthavn i retskredsen, kan ligeledes have behandlet få af disse sager.

Byretterne har ikke særskilte oplysninger om sagsbehandlingstiden for de småsager, der er flysager.

Byretterne har efter det oplyste ikke modtaget klager over sagsbehandlingstiden i flysager.

Domstolsstyrelsen kan om behandlingen af sagerne oplyse, at flysagerne typisk er omfattet af reglerne i retsplejelovens kapitel 39 om småsager og også som helt overvejende hovedregel kan behandles efter disse regler. Småsagsprocessen er tiltænkt sager, hvor kravet er højst 50.000 kr. og indebærer forenklede sags-gange, så det er nemmere at gå rettens vej med tvister om mindre beløb.

Byretterne har imidlertid oplyst, at sagerne kan tage længere tid end almindelige småsager. Årsagerne er blandt andet, at sagerne, der udspringer af en EU-forordning, generelt kræver mere indgående juridiske analyser end almindelige småsager. Herudover at der ofte er tale om udenlandske selskaber, overfor hvem stævningen skal forkyndes i udlandet, og flyselskabernes danske repræsentanter skal ofte indhente oplysninger fra udlandet, hvilket kan være besværligt og tidskrævende. Samtidig kan gennemløbstiden påvirkes af, at en del sager må sættes i bero på, at der afsiges principielle domme, eller at EU-domstolen besvarer præjudicielle spørgsmål. Det bemærkes ligeledes, at kravene er undergivet en 3-årig forældelse, og ikke sjældent modtages stævninger først længe efter flyafgangen.

Københavns Byret har oprettet en særlig task force med henblik på behandling af flysagerne, og senest i oktober måned i år er der afholdt et møde med aktører i sagerne blandt andet med henblik på, at parterne – ved brug af oplysningsskemaer, som byretten har udarbejdet - kan undgå, at sagerne udsættes på at indhente manglende oplysninger.

I andre af byretterne er sagerne samlet hos nogle domstolsjurister, som har oparbejdet viden på området, som udnyttes driftsmæssigt.

For så vidt angår ankebehandlingen af sagerne kan Domstolsstyrelsen oplyse, at flysagerne typisk angår krav under 20.000 kr., og derfor kræver anke af byrettens dom Procesbevillingsnævnets tilladelse efter retsplejelovens § 368, stk. 2.

Procesbevillingsnævnet har i den anledning oplyst, at nævnet årligt har behandlet ca. 40 ansøgninger om tilladelse til anke fra byret til landsret i sager vedrørende kompensation for flyforsinkelse. Ifølge Procesbevillingsnævnets årsberetning for 2018 har Procesbevillingsnævnet i 2018 realitetsbehandlet 45 ansøgninger om tilladelse til anke fra byret til landsret i sager vedrørende kompensation for flyforsinkelse. Af de 45 sager blev der meddelt bevilling i 33 sager.

Procesbevillingsnævnet har desuden gennem de senere år behandlet enkelte ansøgninger efter retsplejelovens § 371 om tilladelse til anke fra landsret til Højesteret af sådanne sager.

Landsretterne fører ikke særskilt statistik over flysagerne og en nøjagtig opgørelse vil derfor kræve en manuel gennemgang. Der tages derfor forbehold for nedenstående tal, som blandt andet er søgt frem gennem en søgning på sagsemner i Civilsystemet.

Tabel 2. Modtagne sager i landsretterne

	2018	2019
Østre Landsret	60	18 ¹
Vestre Landsret	2	10 ¹

¹ Antal sager indtil 27. november 2019.

Landsretterne har oplyst, at der typisk er tale om småsager, der som udgangspunkt behandles skriftligt. Landsretterne kan dog efter en vurdering af sagens beskaffenhed bestemme, at der skal være mundtlig behandling.

Østre Landsret har oplyst, at de kan se, at der i flere sager anmodes om og gennemføres mundtlig forhandling, hvilket således tager retstid fra andre sager, der også skal mundtligt forhandles.

Højesteret fører heller ikke særskilt statistik over flysagerne, men har ved en søgning på Højesterets hjemmeside fået et resultat på 4 sager siden 1. januar 2015. Højesteret har aktuelt ingen verserende ankesager i kategorien flysager.

Domstolsstyrelsen kan herudover generelt om den seneste udvikling i antallet af civile småsager ved byretterne, samt udmøntningen af ressourcer, oplyse følgende:

I 1. halvår 2018 modtog byretterne ca. 10.000 civile småsager. Til sammenligning modtog byretterne ca. 15.000 civile småsager i 1. halvår 2019. En del af denne stigning kan henføres til, at byretterne i foråret 2019 modtog i alt ca. 1.300 familieretlige sager fra Ankestyrelsen som led i overgangen til ændrede regler om behandling af familieretlige sager. Statistikken for 1. halvår 2019 synes dog også at indikere, at der er modtaget et øget antal flysager. I tabel 3 nedenfor ses udviklingen i modtagne og afsluttede civile småsager for alle byretter i perioden 1. halvår 2018 – 1. halvår 2019.

Tabel 3. Udviklingen i modtagne og afsluttede civile småsager ved byretterne i perioden 1. halvår 2018 - 2. halvår 2019

	1. halvår 2018		2. halvår 2018		1. halvår 2019	
	Modtagne	Afsluttede	Modtagne	Afsluttede	Modtagne	Afsluttede
Hjørring	243	245	218	239	248	246
Aalborg	493	432	661	551	756	743
Randers	312	260	333	302	430	377
Århus	456	588	421	497	602	530
Viborg	219	237	225	202	272	263
Holstebro	124	132	173	169	168	169
Herning	176	211	189	195	233	224
Horsens	216	219	256	211	243	269
Kolding	877	737	1.114	893	1534	1189

Esbjerg	178	160	190	234	219	211
Sønderborg	331	344	233	285	371	377
Odense	439	410	486	497	489	474
Svendborg	184	194	169	193	244	241
Nykøbing Falster	231	277	239	238	299	288
Næstved	333	335	368	389	411	407
Holbæk	207	213	218	221	219	244
Roskilde	382	437	436	425	483	500
Hillerød	265	305	321	317	334	325
Helsingør	219	242	329	300	346	323
Lyngby	313	322	348	307	420	418
Glostrup	600	602	647	634	751	682
Frederiksberg	383	399	445	429	522	463
København	3113	2537	4.895	3.155	5378	4358
Bornholm	29	2 8	31	25	47	52
Total	10.323	9.866	12.945	10.908	15.019	13.373

Udmøntningen af midler til byretterne er baseret på en ressourcefordelingsmodel, hvor blandt andet antallet af modtagne sager på de enkelte sagsområder (straffesager, civile sager, fogedsager, tvangsauktionssager, insolvensskiftesager, dødsboskiftesager og notarialforretninger) ved de enkelte retter indgår. Alt andet lige vil et øget antal flysager ved nogle af byretterne føre til flere ressourcer til disse byretter i forbindelse med den samlede udmøntning af midlerne. Det er dog også af betydning for disse byretters tildeling af ressourcer, hvordan sagsudviklingen i øvrigt har været på civilsagsområdet, og hvordan den har været på de øvrige sagsområder. Derudover er det også af betydning, hvordan den gennemsnitlige ressourcetyngde har været af sagerne på de enkelte sagsområder. Hertil kommer, at domstolene – ligesom en række øvrige statsinstitutioner - hvert år er underlagt effektiviseringer.

På den baggrund er det ikke muligt præcist at beregne, hvad et øget antal flysager vil betyde ved de enkelte byretter. Samtidig kan det ikke udelukkes, at de årlige effektiviseringer bevirker, at en ret der - fx som følge af et øget antal flysager - samlet set har oplevet en stigning i sagstilgangen ved retten, alligevel vil få en reduktion i bevillingerne, når der næste gang udmeldes bevillinger til retterne.”